

Pia Olsen Dyhrs grundlovstale

Taler

Pia Olsen Dyhr
Formand for SF

Dato

5. juni 2026

Sted

Metalskolen, Jørlunde

1 Det kan godt være at Danmark skulle vente omkring 10 uger på en ny regering...

Det kan godt være at mange syntes det var lige lovlig længe...

5 Men danskerne havde altså sat deres krydser på en måde, som for de parlamentariske muligheder mest af alt mindede om et spil Mikado.

Uanset hvordan man vender og drejer det, så var både valget og processen med at danne en regering – på hver sin måde – nogle meget fine udtryk for vores
10 levende demokrati.

Og hvem skulle have troet at blå-lilla Lars fra Græsted, og rød-grønne Pia fra Vallensbæk, skulle ende i regering sammen?

15 Vi har jo – det er ingen hemmelighed - brugt mange politiske år på at stå for forskellige politiske retninger for Danmark og Verden.

Ikke desto mindre har omstændighederne og det demokratiske Mikado alligevel bragt os sammen.

20

Så demokrati er også... det muliges kunst.

Og ved i hvad: Dét kan også noget godt og vigtigt, og det har også noget fint ved sig.

25

[...]

Men hvad der er endnu finere er jo dét levende demokrati, som fungerede helt udmærket uanset...

30

Og skal vi være ærlige – ret upåvirket - af fraværet af en regering.

Andelsboligerne holdt deres generalforsamlinger.

35

Idrætsforeninger holdt deres årsmøder.

Medarbejderforeninger, klubber ude på arbejdspladserne, samarbejdsudvalg...

40

Alt det der: Dét har levet videre.

Og for mig vidner det om hvor dybt, ikke bare vores forenings-Danmark, men selve vores demokrati, er forankret.

45

[...]

Og så er vi samlet her på Metalskolen.

50

Jeg elsker at komme her, og det er vel også efterhånden rimeligt at kalde det en tradition, at jeg får lov til at være med på Grundlovsdag.

Jeg synes også det er både en passende dag og et passende sted at nævne et par centrale ting fra det nye regeringsgrundlag:

55

Vi styrker Arne-pensionen. Med 3000 kr. om måneden.

Vi kommer til at investere i forebyggelse af stress, bedre sundhed og indsatser, der kan nedbringe sygefraværet.

60

Og der kommer en Arbejdslivskommission, som skal se på mulighed for arbejdslivsforsikring og mere fair pension.

Vi kommer i det hele taget til at styrke den danske model – som efter min bedste overbevisning er en hjørnesten i vores samfund.

65

Det er faktisk én af grundpillerne i lige præcis dét der har gjort Danmark så rigt, lige, frit og fredeligt.

[...]

70

Og så er jeg da heller ikke ked af, hvis jeg skal være helt ærlig, at kunne stå her - blot få dage efter offentliggørelsen af nyheden – og slå fast, at danskerne får Store Bededag tilbage...[...]

75 Jeg ved at dét har været vigtigt for Claus. Og for Metal. Og jeg er glad for at vi har kunnet levere på det.

Om det så ligefrem kalder på et nyt, fast, årligt Bededags-arrangement her på Metal-skolen, ved jeg ikke.

80

Og jeg ser måske ikke helt for mig, at Metal-bossen indkalder til bønnemøder i fremtiden...

85

Det ændrer dog ikke ved, at jeg er glad for at danske lønmodtagere får fridagen tilbage.

Men i dag er det Grundlovsdag det gælder.

Og i år er lidt særligt, for det er den eneste grundlovstale jeg skal holde.

90

Som I nok kan regne ud, har det været nogle liiidt intense uger op til i dag...

Men: Grundlovsdag er for mig noget helt særligt.

95

For det er selvfølgelig dagen hvor vi markerer de dybe demokratiske rødder, jeg nævnte før – i al deres forskellighed.

Men... jeg synes også jeg har brug for at sige, at det er en tradition, et værdisæt, en samfundsmæssig praksis, som vi ikke kan tage for givet...

100

Et eller andet sted har vi vel altid vidst det, når vi kiggede ud på verden...

Men Danmark har været et smørhul:

105

Et utrolig homogent, ret lige, meget fredfyldt sted. Men den dybe demokratiske forankring.

110 Løfter vi blikket bare en smule, så står det også klart, at der er nogle ting der
presser demokratiet.

Helt åbenlyst udenfor vores grænser:

115 Ruslands eksistentielle trussel mod Ukraine...

Og Ruslands trusler mod Europa, og ikke mindst de Baltiske lande...

Men også et USA der truer Grønland og vores Rigsfællesskab...

120 Et USA, hvor demokratiet faktisk rulles baglæns...

Og et Europa – og et Danmark – hvor truslerne mod demokratiet også stikker
sit grimme hoved frem:

125 Kampagner på sociale medier, der spreder falsk information...

Påvirkningskampagner, der skal skabe mistillid til myndigheder, politikere og i
sidste ende demokratiet...

130 Fake news, der jonglerer med konspirationer og fabrikerede løgne og kvarte
sandheder...

En antisemitisme som igen vokser, og holder uskyldige mennesker ansvarlige for
begivenheder, de ingen indflydelse har på...

135

Og ekstreme grupper – i begge ender af det politiske spektrum – der opildner til
had, og lever af dæmonisering og fjendebilleder.

140 Og islamismen, som forsøger at holde de selv samme mennesker, der er flygtet
fra islamismen og fra diktaturer på plads, afskåret fra det omgivende samfund...

Her, midt i Danmark, er der mennesker som forhindres i at leve frit og deltage i
vores demokrati - på grund af ekstreme religiøse holdninger.

145 Så... også vores demokrati er truet.

Også vores demokratiske praksis og omgangsform, er under pres.

150 Men i virkeligheden... i virkeligheden er den allerstørste trussel denne:

Ligegyldighed.

155 Ligegyldigheden overfor værdien af vores demokrati og de frihedsrettigheder som vores demokrati hviler på:

Ytringsfrihed. Forsamlingsfrihed. Organisationsfrihed. Pressefrihed. Lighed for loven. Stærke institutioner.

160 Det er de bærende søjler.

Men ligegyldighed og mistillid er som borebiller i et træhus:

165 Det æder og gnaver og udhuler og underløber, indtil konstruktionen ikke kan mere.

[...]

Men jeg synes også der er ting der peger fremad.

170

Der sker ting som er opmuntrende og giver mig håb, også på demokratiets vegne.

175 Vi så for nylig et valg i Ungarn, hvor befolkningen sagde nej til mange års tilbagetrækning fra demokrati.

Vi har set Europa træde sammen om støtten til Ukraine og deres helt afgørende frihedskamp.

180 Vi har set et Europa og et Norden, som stiller sig på Grønlands og Danmarks side, når Trump truer os.

Og herhjemme:

185 De seneste år har vist, at samtalen i Folketinget har kunnet foregå på tværs af

fløjene.

190 Vi har set at samarbejdet om fælles løsninger – ikke mindst om vores Forsvar og sikkerhed, har samlet meget bredt.

At danskernes opbakning til Ukraine og til den danske oprustning, er tårnhøj.

195 Vi vil gerne vores frihed. Og vores fællesskab. Og vores demokrati.

Og den regering vi dannede for få dage siden har gjort det til noget helt centralt at styrke vores demokrati og vores deltagelse.

200 Det handler om alt det vi er fælles om, kultur i bredeste forstand...

Forenings-Danmark, der engagerer både frivillige og professionelle...

205 Stærke medier, der skal være et bolværk mod misinformation og demokratiundergravning...

Dét, og meget mere, kommer til at være en del af rygraden for de kommende års arbejde i regeringen.

210 Og det mener jeg er værd at få nævnt på denne Grundlovsdag.

Men jeg tør godt love jer, at selv om vores demokrati ikke er fejlfrit...

Og selv om der er trusler mod det, både udefra og indefra...

215 Selv om det er fyldt med bespænd, og nogle gange ligner pindene fra et Mikadospil, hulter-til-bulter...

... så er der så meget desto større grund til at vi slår ring om vores land, vores demokrati, vores frihed...

220 ... og at vi gør det gennem engagement og deltagelse.

Det er sådan vi kan forbedre, udbygge og styrke dét vi markerer i dag: Demokratiet.

Tak fordi I har taget turen hertil, og for at lytte med.

Nu kan jeg snart begynde at glæde mig, til vi ses om et år...

230

Kilde

Manuskript modtaget fra taler og udgivet af Danske Taler med tilladelse fra taler

Kildetype

Digitalt manuskript

235

Tags

Grundlovstale, Socialistisk Folkeparti

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/pia-olsen-dyhers-grundlovstale-2026>

240

245

250

255

260